

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเมืองเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคน เนื่องจากประชาชนทุกคนต้องมีการพึ่งพาและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นจึงต้องมีการจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกในสังคมอย่างทั่วถึงและเมื่อพิจารณาการเมืองในระดับภาพใหญ่ของประเทศ พบว่า การเมืองเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวพันและมีความสัมพันธ์กับบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของประเทศในทุกระดับชั้น โดยอำนาจทางการเมืองจะถูกใช้ในการเป็นเครื่องมือในการจัดการมนุษย์ให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างเป็นระเบียบและเป็นธรรม (คมกริช รุมดอน, 2562) นอกจากนี้การเมืองยังส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของเราเป็นอย่างมากทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ภาษี สิทธิและเสรีภาพในด้านต่าง ๆ ตามขอบเขตของกฎหมาย การต่อรองและเรียกร้องสิทธิจากรัฐ การสร้างความเสมอภาค การกระจายความเจริญ การพัฒนาประเทศไปในวิถีทางที่ถูกต้องและเหมาะสมและการช่วยให้สังคมและประเทศมีความสงบสุข เป็นต้น ทั้งนี้ลักษณะทางการเมืองของแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ แนวคิดทางสังคม อุดมการณ์ ความเชื่อและลักษณะของการมีส่วนร่วมในพื้นที่ของประชาชน (วิศาล ศรีมหาโร, 2554)

กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง มิได้มีเพียงแค่การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเท่านั้น แต่ยังสามารถแสดงออกได้ในรูปแบบต่าง ๆ หลายทาง เช่น การจัดทำรัฐธรรมนูญ การมีส่วนร่วมในการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การช่วยเหลือหรือบริจาคเงินสนับสนุนพรรคการเมือง การรวมตัวจากกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์เดียวกันเป็นพรรคการเมืองที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสการคอร์รัปชันในแวดวงต่าง ๆ การติดตามการทำงานของนักการเมือง เป็นต้น (ศุภชัย วิชาวิชัย การเมืองไทย, 2550; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550; คมกริช รุมดอน, 2562) ดังนั้น การเมืองจึงเป็นเรื่องใกล้ตัวของประชาชนทุกกลุ่มและทุกระดับชั้นที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคนทุกระดับของประเทศ โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกติกาในการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรมอย่างสูงสุด (ศุภชัย วิชาวิชัยการเมืองไทย, 2550; ชำนาญ จันทร์เรือง, 2551; Bootcampdemey, 2562ก) ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 50 ข้อ 7 ได้กำหนดหน้าที่ของปวงชนชาวไทยไว้ว่า “บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ” (คมกริช รุมดอน, 2562) ทั้งนี้เยาวชน ถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนสังคมทั้งในส่วนของความเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต การปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตย การยึดมั่นและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของตน และการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม ซึ่งหากเยาวชนปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมแล้วย่อมเป็นพื้นฐานทำให้เกิดพลเมืองดีในอนาคตและเมื่อสังคมมีพลเมืองที่ดี ย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างรวดเร็ว (มหาวิทยาลัยนเรศวร, ออนไลน์)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากช่องทางต่าง ๆ การร่วมแบ่งปันความ

คิดเห็น การติดตามการดำเนินงาน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและถอดถอนผู้ที่ทำหน้าที่แทนประชาชนที่บกพร่อง หรือไม่สุจริต เป็นต้น ดังนั้น เยาวชนจึงควรตระหนักถึงความสำคัญในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2557) ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 59 ได้กำหนดไว้ว่า “รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติและต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก” โดยการที่เยาวชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจะสามารถช่วยให้มีสารสนเทศที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจทางการเมืองได้

การตัดสินใจทางการเมืองเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทยขึ้นอยู่กับ การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่รัฐบาลต้องการถ่ายทอด หรือสื่อสารให้เยาวชนได้รับรู้ (คมกริช รุมดอน, 2562; Bootcampdemy, 2562ก) ดังนั้น การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง สื่อจึงกลายเป็นช่องทางที่มีบทบาทในการนำเสนอสารสนเทศให้แก่เยาวชนในรูปแบบของการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล ผ่านช่องทางที่เยาวชนจะสามารถเข้าถึงได้สะดวก เช่น การสนทนากับบุคคล สื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต (สฤชดี วิชชุรย์, 2561) ในขณะเดียวกันเมื่อเยาวชนต้องการทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาลจะแสดงพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศโดยอาศัยแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (คมกริช รุมดอน, 2562) โดยประชาชนต้องมีทักษะในการเลือกใช้สารสนเทศหลากหลายแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งต้องมีความรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) เพื่อไม่ตกเป็นเครื่องมือหรือเหยื่อของการโฆษณาจากแหล่งสื่อต่าง ๆ และมั่นใจได้ว่าจะไม่นำสารสนเทศที่ไม่มีคุณภาพ ไม่น่าเชื่อถือ หรือมีความเอนเอียงไปใช้ประกอบการตัดสินใจ (ดลภพ เหล่าวานิช, 2550) ทั้งนี้ในกระบวนการตัดสินใจเพื่อวิเคราะห์ปัญหา รวมถึงการรวบรวมสารสนเทศที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาจำเป็นต้องมีการพิจารณาด้วยการประเมิน วิเคราะห์และสังเคราะห์ว่าสารสนเทศนั้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือไม่ (ดลภพ เหล่าวานิช, 2550) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในขั้นตอนของการนำสารสนเทศไปใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น จะต้องอาศัยสารสนเทศที่มีคุณภาพ และเพียงพอเพื่อใช้เป็นฐานในการคิดและวิเคราะห์ (คมกริช รุมดอน, 2562) ดังนั้นการแสดงผลการสารสนเทศของเยาวชนจึงส่งผลต่อการตัดสินใจต่อการนำสารสนเทศทางการเมืองไปใช้หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพฤติกรรมสารสนเทศ ในการแสวงหาสารสนเทศในชีวิตประจำวัน (Everyday Life Information Seeking) ของ Savolainen (2005) ที่ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมสารสนเทศของบุคคลสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็น คือ (1) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเชิงรับ (Passive Information) ซึ่งเป็นพฤติกรรมแสดงออกของบุคคลในการรับสารสนเทศจากสื่อต่าง ๆ เพียงด้านเดียว และ (2) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเชิงรุก (Active Information) ซึ่งเป็นการแสดงออกของบุคคลในการรับสารสนเทศและเกิดความสนใจต่อสารสนเทศนั้นหรือมีสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจจึงก่อให้เกิดความต้องการสารสนเทศ (Information Need) และนำไปสู่พฤติกรรมสารสนเทศการแสวงหาสารสนเทศ (Information Seeking) จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ และเมื่อได้รับสารสนเทศที่ตรงต่อความต้องการแล้วจึงมีการนำสารสนเทศนั้นไปใช้ (Information Use) (คมกริช รุมดอน, 2562) เพื่อประกอบการ

ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวข้องกับการเมืองไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นสารสนเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเยาวชนในประเทศทุกคน เนื่องจากประเทศไทยมีการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย ซึ่งยึดหลักความเสมอภาค หลักสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ หลักนิติธรรม หลักการใช้เหตุผลและหลักการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย, ม.ป.ป.) ดังนั้นเยาวชนทุกคนในประเทศล้วนมีบทบาทต่อการสร้างการมีส่วนร่วม สร้างการรับรู้ รวมถึงสามารถแสดงออกเชิงพฤติกรรมต่อการสร้างการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองร่วมกันได้ แต่ทั้งนี้สภาพการเมืองในปัจจุบันไม่สามารถที่จะพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้มีประสิทธิภาพได้ เนื่องด้วยอำนาจการปกครองยังขึ้นอยู่กับกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มที่เป็นผู้นำในสังคม โดยการเปลี่ยนแปลงในทางการเมืองแต่ละครั้งจึงเกิดจากความต้องการของคนเพียงไม่กี่กลุ่ม โดยที่เยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศไม่ได้มีส่วนรับรู้หรือตัดสินใจในการกระทำเหล่านั้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550 ; คมกริช รุมดอน, 2562; Bootcampdemy, 2562ก) ดังนั้น จึงส่งผลให้กระบวนการรับรู้และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประเทศไทยจึงไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (เอกวิทย์ ชีวีโรจน์, 2553; Bootcampdemy, 2562ข)

สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีลักษณะพื้นที่เชิงพหุวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากส่วนอื่นของประเทศไทย โดยประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม โดยมีประชากรชาวไทยพุทธอาศัยอยู่เป็นส่วนน้อยกระจายอยู่ทั่วไปทั้งในเขตเมืองและชนบทของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีวิถีการดำเนินชีวิตที่มีอัตลักษณ์เฉพาะและชัดเจน เช่น ด้านการสื่อสารส่วนใหญ่ใช้ภาษามลายู (ยาวี) เป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวัน ชนบทธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับศาสนาอิสลามและมีความแตกต่างจากวัฒนธรรมหลักของคนไทยในพื้นที่และโดยทั่วไป อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมและบริบทที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น ทั้งในแง่ของความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม การเมือง รวมถึงการเกิดสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่อย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดผลกระทบต่ออารยธรรม การประกอบอาชีพและการเปิดรับข่าวสารของเยาวชน โดยส่วนใหญ่ประชาชนในพื้นที่เป็นกลุ่มเยาวชน (ช่วงอายุ 18 – 25 ปี) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.79 ของประชากรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) ทั้งนี้จากลักษณะพิเศษของพื้นที่ยังส่งผลให้การดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีความจำเป็นต้องปรับตัวให้มีทิศทางที่สอดคล้องกับบริบทด้านพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป (บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และคณะ, 2551 ; คณะกรรมการการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2553) นอกจากนี้ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2552) ได้กล่าวว่า สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างไปจากพื้นที่อื่นหลายประการโดยเฉพาะลักษณะของประชากรส่วนใหญ่ที่เป็นชาวไทยมุสลิม ส่งผลให้เกิดความเฉพาะที่แตกต่างจากประชากรส่วนใหญ่ในประเทศ 2 ประการ คือ ลักษณะประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามและการเป็นชนกลุ่มน้อยของประเทศ และเมื่อประกอบกับความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาวมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผูกพันใกล้ชิดกับประเทศมาเลเซียเป็นอย่างมากจึงอาจจะเป็นผลให้เกิดปัญหาทางการเมืองของประเทศ ซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมสารสนเทศ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการรับรู้ การเปิดรับสารสนเทศที่นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการเกิดทัศนคติบางประการต่อรัฐบาลและการเมือง นอกจากนี้เมื่อ

ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มเติม พบว่า มีการศึกษาเฉพาะประเด็นของการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของผู้นำศาสนา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ วัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับการพัฒนาความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ บทบาทผู้นำศาสนาต่อการแก้ปัญหาชายแดนใต้ และบทบาทด้านศาสนา ด้านสังคม วัฒนธรรมและด้านเศรษฐกิจของสตรีมุสลิมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพียงเท่านั้น โดยยังไม่พบว่ามีการศึกษาในประเด็นของพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งอาจมีความแตกต่างในด้านของพฤติกรรมการเปิดรับหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมการสื่อสารที่นอกเหนือจากเยาวชนในพื้นที่จังหวัดหรือภูมิภาคอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในมุมมองเห็นถึงช่องว่างของความรู้นำไปสู่การขยายขอบเขตของการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในพื้นที่อื่น ๆ ของภาคใต้ หรือบริบทของพื้นที่อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียง กล่าวคือ อาจมีความหลากหลายเชิงพฤติกรรม ภาษา ศาสนา ความเชื่อและนำไปสู่การเติมเต็มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันจะนำไปสู่การหาคำตอบได้ว่าเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีพฤติกรรมการเปิดรับสารสนเทศทางการเมืองอย่างไรและมีการใช้สารสนเทศทางการเมืองในการตัดสินใจทางการเมืองอย่างไร ซึ่งผลจากการศึกษาในส่วนท้ายสามารถที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองของสังคมไทย เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาสารสนเทศที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการ เพื่อให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางการเมืองที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้

2. คำถามการวิจัย

- 2.1 พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างไร
- 2.2 การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 3.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3.2 เพื่อศึกษาการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 - 25 ปี ที่มีสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมือง (กำหนดเป็นช่วงอายุขบล่าง คือ 18 ปี) และยึดการกำหนดเกณฑ์อายุของเยาวชนที่ตรงกับคำแนะนำขององค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) (กำหนดเป็นช่วงอายุขบบน คือ 25 ปี) และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา

4.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีจำนวนประชากรไม่แน่นอน (Infinite Population) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ยอมให้เกิดความคาดเคลื่อนได้ 5% โดยการกำหนดค่าตามสูตรของบุญชม ศรีสะอาด (2535) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากร จะใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) แบ่งสัดส่วนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน ตามคุณลักษณะดังนี้ (1.) จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา และ (2.) แหล่งที่อยู่อาศัย ได้แก่ สังคมเมืองและสังคมชนบท และมีความยินยอม สมัครใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัย เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือการวิจัย ทั้งนี้ในกระบวนการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่มีการคัดเลือกอาสาสมัครกลุ่มเปราะบาง (Vulnerable subjects) เข้าสู่กระบวนการวิจัย

4.3 ตัวแปรที่จะใช้ในการวิจัย

4.3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และแหล่งที่อยู่อาศัย

4.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความต้องการสารสนเทศทางการเมือง การแสวงหาสารสนเทศทางการเมือง (แหล่งสารสนเทศทางการเมืองและการเปิดรับสารสนเทศทางการเมือง) การใช้สารสนเทศทางการเมือง และการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

4.4 พื้นที่วิจัย ผู้วิจัยได้คัดเลือกพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลา เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analyzed) เพื่อศึกษาและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าสู่กระบวนการวิจัย

4.5 ด้านระยะเวลา ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยในระยะ 1 ปี ตั้งแต่ เดือนกันยายน 2564 - เดือนสิงหาคม 2565

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบและจัดบริการสารสนเทศทางการเมืองของสถาบันบริการสารสนเทศ หรือแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมในหน่วยงาน สถานศึกษา หรือองค์กรเฉพาะทางด้านการเมืองทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในประเทศไทยและสามารถนำไปใช้ในการออกแบบเครื่องมือสำหรับการเข้าถึงสารสนเทศทางการเมืองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแสวงหาและการเข้าสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนและประชาชนในประเทศไทย

2. หน่วยงานทางด้านการศึกษา และ/หรือสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองไปใช้ในการจัดทำหลักสูตร หรือการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมและเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสารสนเทศทางการเมือง การรับรู้สารสนเทศทางการเมืองและส่งเสริมทักษะการรับรู้สารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนและประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศไทย

3. หน่วยงานหรือองค์กรเฉพาะทางด้านการเมืองทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในประเทศไทยสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศทางการเมืองของเยาวชนไปใช้ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ หรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสร้างเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง

4. หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน และ/หรือหน่วยงานทางด้านการศึกษาได้ข้อมูลในการปรับปรุงคุณภาพของสื่อและสารสนเทศทางการเมืองที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือประกอบกิจกรรมการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1. พฤติกรรมการสื่อสารสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมที่เยาวชนแสดงออกถึงการสื่อสารผ่านช่องทางการสื่อสารและรับข่าวสารสารสนเทศทางการเมือง โดยจำแนกกิจกรรมการสื่อสารสารสนเทศได้ 2 รูปแบบ คือ

6.1.1. การเปิดรับสารสนเทศในชีวิตประจำวัน หมายถึง เยาวชนใช้ชีวิตประจำวันในการเปิดรับรับข่าวสารจากช่องทางต่าง ๆ ในลักษณะพฤติกรรมสารสนเทศเชิงรับ (Passive Information Behavior)

6.1.2. การแสดงพฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึง เยาวชนแสดงพฤติกรรมสารสนเทศเชิงรุก (Active Information Behavior) โดยกำหนดความต้องการสารสนเทศและแสดงพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ

6.2. การตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง เยาวชนได้รับสารสนเทศทางการเมืองที่ต้องการแล้วจะแสดงพฤติกรรมสารสนเทศในการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจทางการเมือง โดยสามารถแบ่งระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ดังนี้ (สมบัติ อารังธัญวงศ์ 2545: 383-385)

6.2.1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ หมายถึง เยาวชนแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมืองและการใช้สิทธิเลือกตั้ง

6.2.2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง หมายถึง เยาวชนแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการริเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน การแสดงสัญลักษณ์ในการสนับสนุนพรรคการเมือง การบริจาคเงินสนับสนุนและระดมทุนและการร่วมรณรงค์ทางการเมือง

6.2.3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก หมายถึง เยาวชนแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและประชุมหรือชุมนุมทางการเมืองและการเสนอตัวเป็นตัวแทนทางการเมือง

6.3 สารสนเทศทางการเมือง หมายถึง ข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ในประเด็นทางด้านนโยบายทางการเมือง การแสดงความสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้ง การเริ่มพูดคุยประเด็นทางการเมือง การชักจูงผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่สนับสนุน การติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง การเป็นสมาชิกและบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง การร่วมรณรงค์ทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมืองและการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขันทางการเมือง

6.4 เยาวชน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีสิทธิในการเลือกตั้งทางการเมืองในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย โดยมีช่วงอายุตั้งแต่ 18 – 25 ปี และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

6.5 สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง พื้นที่ของจังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดยะลาที่ครอบคลุมทั้งสังคมเมืองและสังคมชนบท